

Justis – og
beredskapsdepartementet
Sendes elektronisk

Dato: 11.01.2022

Høring – utredning om foretaksstraff og korrupsjon

Finans Norge er enig i at det på bakgrunn av utviklingen var behov for en ny utredning av foretaksstraffen og av de strafferettslige bestemmelser mot korrupsjon. Finans Norge anser at det er en rekke gode endringsforslag i utredningen. Nedenfor følger noen kommentarer til enkelte av forslagene:

DEL II FORETAKSSTRAFF

1. Vi er ikke enig i forslaget om å innføre passiv medvirkning til straffbar handling for morselskaper i konsern og oppdragstakere. Som hovedregel er ikke passiv medvirkning nok for å statuere medvirkning i strafferettslig forstand. I rettspraksis er det utviklet et unntak der det foreligger en særskilt tilknytning mellom den passive parten og den straffebudet beskytter for at eventuelt passivt medvirkningsansvar skal foreligge. Denne doktrinen vil fortsatt gjelde, slik at det uansett kan bli ansvar for et morselskap/oppdragsgiver.

At det skal innføres en egen regel i straffeloven om passiv medvirkning for (kun) foretak, ser vi ikke behov for. Selskapet selv (datterselskapet eller oppdragstaker) vil fortsatt kunne dømmes, og har incentiver nok til å iverksette nødvendige organisatoriske tiltak. Omdømmerisikoen (knyttet til straffens preventive virkning) vil uansett være til stede for morselskapet dersom et datterselskap skulle bli dømt. Det samme gjelder for et selskap som har benyttet seg av en oppdragstaker som blir dømt. Det kan også, som også nevnt i høringen, bryte mot det grunnleggende strafferettsprinsippet om at man ikke kan straffes for andres straffbare handlinger.

2. Vi er enige i å fjerne det fakultative kan-skjønnet, og heller innføre skyldkrav og en rettstridsreservasjon der det er iverksatt tilstrekkelige tiltak. Det antas å skape større grad av forutberegnelighet og klarhet, som er særlig viktig på strafferettens område. Det må understrekes at bevisbyrden på vanlig måte må ligge påtalemyndigheten. Vi mener derfor det foreslåtte alternativet «påviser at det ikke» kunne ha forebygget den straffbare handlingen må tas ut.
3. Administrative sanksjoner anvendes i stadig økende grad og benyttes for overtredelser av en rekke overtredelser innenfor svært mange forvaltningsområder. Overtredelsesgebyr for overtredelser av hvitvaskingsloven er for eksempel anvendt i cirka 25 tilfeller siden någjeldende hvitvaskingslov trådte i kraft i oktober 2018. Vi er enige i at det nå - som en

Side 1 av 2

konsekvens av Høyesteretts avgjørelse – også bør innføres skyldkrav for administrative sanksjoner mot foretak.

4. Vi er ikke enige i at vedtatte forelegg mot foretak skal offentliggjøres. Mange foretak vedtar forelegg blant annet for å unngå omdømmekonsekvenser. Dette er også et ressursbesparende institutt, da man i mange tilfeller unngår full domstolsbehandling. Disse synspunktene synes ikke vektlagt og må etter vårt skjønn vurderes nærmere i relasjon til spørsmålet om offentliggjøring.

DEL III KORRUPSJON

1. Utover det som er kommentert til det som er behandlet i høringen, vil vi trekke frem følgende: Lovforslaget inneholder ikke en konkret vurdering eller anbefaling av om foretakenes forebyggende tiltak eller rimelige forholdsregler skal få betydning for den **ansattes/tillitsvalgtes** subjektive skyld og/eller straffeutmåling. Vi mener det vil være rimelig å se hen til de tiltak eller forholdsregler i det foretaket personen er ansatt i/ har sitt verv i, ved pådømmelse av personlig straffeansvar. Gode tiltak, opplæring, forholdsregler etc. i et foretak vil tale for at den ansatte/tillitsvalgte skal straffes/høyere straffeutmåling, da dette gir handlingen mer preg av å være utilbørlig. Og motsatt i de tilfeller foretaket har hatt manglende tiltak, opplæring, etc., slik at den ansatte/tillitsvalgte i mindre grad har hatt anledning til å gjøre seg kjent med gjeldende regler.

Å innta dette som moment vil også støtte intensjonen med å innføre regulatoriske krav til forebygging av korrupsjon, som foreslått i høringens kapittel 21

Med vennlig hilsen
Finans Norge

Atle Roaldsøy
Advokat/fagdirektør